

Warszawa, dnia 30 marca 2018 r.

Poz. 645

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾**

z dnia 8 lutego 2018 r.

w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową

Na podstawie art. 126 ust. 11 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 142 i 10) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) tryb postępowania przy szacowaniu szkód wyrządzonych przez:
  - a) żubry,
  - b) wilki,
  - c) rysie,
  - d) niedźwiedzie,
  - e) bobry– zwanych dalej „szkodami”;
- 2) sposób wypłaty odszkodowań za szkody;
- 3) wzory dokumentów dotyczących szacowania szkód i wyliczania odszkodowań za szkody;
- 4) terminy zgłoszenia i szacowania szkody.

§ 2. 1. Poszkodowany po stwierdzeniu szkody dokonuje niezwłocznie jej zgłoszenia przez złożenie wniosku o odszkodowanie za szkodę, zwanego dalej „wnioskiem”, w postaci papierowej albo elektronicznej, w szczególności przez elektroniczną skrzynkę podawczą, do regionalnego dyrektora ochrony środowiska, a w przypadku szkody wyrządzonej na obszarze parku narodowego – do dyrektora parku narodowego, zwanych dalej „właściwymi organami”.

2. W przypadku szkody wyrządzonej w odniesieniu do zwierząt, w pasiece albo w budowlu stawów rybnych w gospodarstwie rybackim, jeżeli szkoda w tej budowlu spowodowała albo może spowodować ubytek ryb, zgłoszenia szkody można dokonać również przez złożenie wniosku telefonicznie.

3. Osoba przyjmująca telefoniczne zgłoszenie szkody w przypadku, o którym mowa w ust. 2, dokumentuje zgłoszenie w formie notatki służbowej, informując poszkodowanego o konieczności przekazania dokumentów, o których mowa w ust. 5, podczas oględzin szkody.

4. Wniosek zawiera:

- 1) w przypadku poszkodowanego będącego osobą fizyczną:
  - a) imię i nazwisko poszkodowanego,

---

¹⁾ Minister Środowiska kieruje działem administracji rządowej – środowisko, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 listopada 2015 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Środowiska (Dz. U. poz. 1904 i 2095).

- b) numer PESEL poszkodowanego albo numer paszportu lub innego dokumentu stwierdzającego tożsamość – w przypadku gdy poszkodowany nie posiada numeru PESEL,
  - c) adres do korespondencji poszkodowanego i jego numer telefonu,
  - d) lokalizację szkody, w tym dane ewidencyjne działki,
  - e) rodzaj szkody i gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę,
  - f) datę stwierdzenia szkody,
  - g) opis szkody,
  - h) formę władania przedmiotem szkody,
  - i) wskazanie pełnomocnika, o ile został ustanowiony;
- 2) w przypadku poszkodowanego będącego osobą prawną albo jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej:
- a) nazwę poszkodowanego oraz imię i nazwisko osoby właściwej do reprezentowania poszkodowanego,
  - b) numer identyfikacyjny REGON oraz numer identyfikacji podatkowej (NIP) poszkodowanego,
  - c) adres do korespondencji poszkodowanego i numer telefonu do osoby, o której mowa w lit. a,
  - d) lokalizację szkody, w tym dane ewidencyjne działki,
  - e) rodzaj szkody i gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę,
  - f) datę stwierdzenia szkody,
  - g) opis szkody,
  - h) formę władania przedmiotem szkody,
  - i) wskazanie pełnomocnika, o ile został ustanowiony.
5. Do wniosku dołącza się:
- 1) kopię dokumentu potwierdzającego prawo własności mienia, które uległo szkodzie, a w przypadku szkody wyrządzonej w pogłowie zwierząt gospodarskich:
    - a) oświadczenie poszkodowanego, że zwierzę będące przedmiotem szkody jest własnością poszkodowanego,
    - b) kopię dokumentacji hodowlanej albo oświadczenie poszkodowanego o gotowości udostępnienia dokumentacji hodowlanej do wglądu podczas oględzin szkody, albo
  - 2) kopię dokumentu potwierdzającego oddanie poszkodowanemu mienia, które uległo szkodzie, do gospodarczego korzystania, w szczególności umowy użytkowania, najmu, dzierżawy lub oświadczenia właściciela gruntu, albo
  - 3) oświadczenie poszkodowanego o posiadaniu samoistnym mienia, które uległo szkodzie;
  - 4) odpowiednio do przedmiotu szkody:
    - a) oświadczenie poszkodowanego, że powstała szkoda skutkuje zmniejszeniem przychodów z działalności rolniczej w rozumieniu art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2018 r. poz. 200, z 2017 r. poz. 2494 oraz z 2018 r. poz. 106, 138, 317 i 398) – jeżeli poszkodowanym jest rolnik,
    - b) kopię pozwolenia wodnoprawnego wydanego na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. poz. 1566 i 2180), pozwolenia na budowę wydanego albo zgłoszenia dokonanego na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2017 r. poz. 1332 i 1529 oraz z 2018 r. poz. 12, 317 i 352) – jeżeli były wymagane dla przedmiotu szkody,
    - c) oświadczenie poszkodowanego o planowanym terminie sprzętu uprawy lub plodów rolnych, które uległy szkodzie, przy czym termin ten nie może być krótszy niż 14 dni od dnia zgłoszenia szkody;
  - 5) informację o numerze rachunku bankowego, na który ma być wypłacone odszkodowanie, lub wskazanie innego sposobu wypłaty odszkodowania;
  - 6) pisemne pełnomocnictwo – w przypadku gdy poszkodowany ustanowił pełnomocnika.

6. Wniosek, o którym mowa w ust. 1:

- 1) złożony w postaci papierowej powinien być podpisany przez poszkodowanego własnoręcznie albo przez jego pełnomocnika;
- 2) złożony w postaci elektronicznej powinien być opatrzony kwalifikowanym podpisem elektronicznym albo podpisem potwierdzonym profilem zaufanym ePUAP.

7. Jeżeli wniosek, o którym mowa w ust. 1, zawiera braki lub do wniosku nie dołączono dokumentów określonych w ust. 5, właściwy organ wzywa poszkodowanego do uzupełnienia wniosku w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania i poucza o skutkach nieuzupełnienia wniosku.

8. W przypadku nieuzupełnienia przez poszkodowanego wniosku w terminie, o którym mowa w ust. 7, wniosek, o którym mowa w ust. 1, pozostawia się bez rozpoznania.

9. W przypadku wniosku, o którym mowa w ust. 2, dokumenty, o których mowa w ust. 5, przekazuje się podczas oględzin szkody.

10. Jeżeli podczas oględzin szkody nie przekazano dokumentów, o których mowa w ust. 5, właściwy organ informuje poszkodowanego o obowiązku uzupełnienia braków w terminie 14 dni od dnia dokonania oględzin i poucza o skutkach ich nieuzupełnienia, dokonując adnotacji w protokole oględzin szkody, zwanym dalej „protokołem”.

11. W przypadku nieuzupełnienia przez poszkodowanego braków w terminie, o którym mowa w ust. 10, nie dokonuje się dalszych czynności z zakresu szacowania szkody.

12. Poszkodowany zabezpiecza, w miarę możliwości, ślady oraz inne dowody wskazujące na przyczynę lub okoliczności powstania szkody w miejscu jej wyrządzenia do czasu sporządzenia protokołu.

13. Poszkodowany jest obowiązany zawiadomić właściwy organ o każdej zmianie adresu do korespondencji, o którym mowa w ust. 4 pkt 1 lit. c albo pkt 2 lit. c. W przypadku niezawiadomienia właściwego organu o zmianie adresu do korespondencji doręczenie pisma na dotychczasowy adres jest skuteczne.

§ 3. 1. Właściwy organ dokonuje oględzin szkody w obecności poszkodowanego, niezwłocznie po otrzymaniu wniosku, jednak nie później niż w terminie 30 dni od dnia otrzymania kompletnego wniosku.

2. W przypadku szkód wyrządzonych w odniesieniu do zwierząt, w pasiece albo w budowlach stawów rybnych w gospodarstwie rybackim, jeżeli szkoda w tej budowlach spowodowała albo może spowodować ubytek ryb, oględzin szkody dokonuje się niezwłocznie po otrzymaniu wniosku, jednak nie później niż w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania.

3. W przypadku szkody wyrządzonej w uprawach lub płodach rolnych oględzin szkody dokonuje się najpóźniej na dzień przed sprzętem uprawy lub płodów rolnych, w których ona wystąpiła.

4. Właściwy organ ustala termin oględzin szkody w uzgodnieniu z poszkodowanym, a w przypadku braku porozumienia ustala go samodzielnie. Informację o ustalonym terminie oględzin szkody doręcza się poszkodowanemu na piśmie nie później niż na 2 dni przed dniem oględzin szkody.

5. W przypadku braku możliwości dokonania oględzin szkody w terminie, o którym mowa w ust. 4, z przyczyn leżących po stronie organu, właściwy organ niezwłocznie zawiadamia o tym poszkodowanego, podając przyczynę. Do ustalenia kolejnego terminu oględzin szkody stosuje się ust. 4.

6. Zawiadomienia, o którym mowa w ust. 5, można dokonać również telefonicznie, z podaniem nazwy i adresu właściwego organu, imienia i nazwiska zawiadamianego, nazwiska i stanowiska służbowego pracownika tego organu.

7. Nieobecność poszkodowanego na oględzinach szkody nie skutkuje odstąpieniem od dokonania oględzin i szacowania szkody, z zastrzeżeniem ust. 8.

8. W przypadku gdy oględzin szkody nie można przeprowadzić bez poszkodowanego, a jego nieobecność jest wywołana wystąpieniem nadzwyczajnego wydarzenia lub innej przeszkody, której nie można przetrwać, potwierdzonymi dokumentami przedłożonymi właściwemu organowi w terminie 7 dni od dnia ustalonego terminu oględzin szkody, właściwy organ ustala kolejny termin oględzin szkody. Do ustalenia kolejnego terminu oględzin szkody stosuje się ust. 4.

9. Ustalenie kolejnego terminu oględzin szkody, o którym mowa w ust. 8, może nastąpić jeden raz w odniesieniu do tej samej szkody.

10. W przypadku gdy oględzin szkody nie można przeprowadzić bez udziału poszkodowanego, który nie potwierdził dokumentami wystąpienia nadzwyczajnego wydarzenia lub innej przeszkody, o których mowa w ust. 8, właściwy organ zawiadamia poszkodowanego na piśmie o odstąpieniu od szacowania szkody oraz zwraca wniosek.

11. Podczas oględzin szkody dokonujący oględzin wykonuje dokumentację fotograficzną szkody.

12. Podczas oględzin szkody dokonujący oględzin sporządza protokół, który podpisują dokonujący oględzin oraz poszkodowany. Nieobecność poszkodowanego dokonujący oględzin odnotowuje w protokole.

13. Odmowę podpisania protokołu przez poszkodowanego dokonujący oględzin odnotowuje w protokole. Odmowa nie wstrzymuje szacowania szkody i wypłaty odszkodowania za szkodę.

14. Podczas oględzin szkody poszkodowany może wnieść zastrzeżenia do protokołu.

15. Ustalenia wysokości odszkodowania dokonuje się na odpowiednim formularzu szacowania szkody, o którym mowa w § 11 ust. 2, § 12 ust. 7, § 13 ust. 4, § 14 ust. 5 i § 15 ust. 4, niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie 60 dni od dnia oględzin szkody.

16. Podczas czynności związanych ze zgłaszaniem, oględzinami i szacowaniem szkody, poszkodowanego może reprezentować pełnomocnik posiadający pisemne pełnomocnictwo.

§ 4. Dokonując oględzin szkody wyrządzonej w użytkach zielonych, uprawach lub płodach rolnych, roślinach sadowniczych, powierzchni gruntów, drzewostanach, zadrzewieniach i pojedynczych drzewach, ustala się odpowiednio:

- 1) gatunek zwierzęcia, które wyrządziło szkodę;
- 2) rodzaj uprawy, która uległa szkodzie;
- 3) powierzchnię całej uprawy;
- 4) wydajność uprawy z 1 ha – jeżeli jest to możliwe;
- 5) powierzchnię uprawy, która uległa szkodzie, a w przypadku drzew, które uległy szkodzie – liczbę, gatunek oraz wiek tych drzew;
- 6) w przypadku szkody wyrządzonej w drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest wyższa od kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację drzewostanu, oraz w zadrzewieniach i pojedynczych drzewach – wymiary drewna albo średnicę pniaka, niezbędne do ustalenia miąższości grubizny drzew, które uległy szkodzie;
- 7) w przypadku szkody wyrządzonej w uprawach leśnych i młodych drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest niższa lub równa kosztom poniesionym na założenie i pielęgnację drzewostanu – wiek drzewostanu i dane do ustalenia stopnia zadrzewienia bądź stopnia pokrycia drzewostanu oraz klasę bonitacji drzewostanu, który uległ szkodzie;
- 8) objętość materiału ziemnego niezbędnego do przywrócenia gruntu, który uległ szkodzie, do stanu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody.

§ 5. Rozmiar szkody wyrządzonej w użytkach zielonych ustala się, uwzględniając:

- 1) cenę rynkową uprawy, która uległa szkodzie, na dzień oględzin szkody – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160), a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody;
- 2) powierzchnię uprawy, która uległa szkodzie;
- 3) wydajność pokosu, który uległ szkodzie, danego użytku zielonego z 1 ha, a w przypadku braku możliwości ustalenia wydajności pokosu z 1 ha – średnią wydajność pokosu z trzech ostatnich lat w regionie – w obu przypadkach na podstawie informacji z ośrodka doradztwa rolniczego, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę wydajność w regionie wyrządzenia szkody.

§ 6. 1. Rozmiar szkody wyrządzonej w uprawach lub płodach rolnych ustala się, uwzględniając:

- 1) cenę rynkową płodu rolnego danego gatunku, który uległ szkodzie, na dzień oględzin szkody – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody;

- 2) powierzchnię uprawy, która uległa szkodzie;
- 3) wydajność uprawy z 1 ha, która uległa szkodzie, a w przypadku braku możliwości ustalenia wydajności z 1 ha – średnią wydajność uprawy danego gatunku z trzech ostatnich lat w regionie – w obu przypadkach na podstawie informacji z ośrodka doradztwa rolniczego, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę wydajność uprawy w regionie wyrządzenia szkody;
- 4) współczynnik korygujący dla upraw rolnych jednorocznych i wieloletnich w pierwszym roku uprawy, który określa procent wartości rynkowej roślin na dzień oględzin szkody.

2. Przy szacowaniu szkody wyrządzonej w uprawach rolnych jednorocznych oraz uprawach rolnych wieloletnich w pierwszym roku uprawy, których wartość w dniu wyrządzenia szkody nie osiągnęła wartości rynkowej, stosuje się współczynnik korygujący w zależności od okresu wyrządzenia szkody, który wynosi:

- 1) 25% – w okresie do dnia 15 kwietnia;
- 2) 40% – w okresie od dnia 16 kwietnia do dnia 20 maja;
- 3) 60% – w okresie od dnia 21 maja do dnia 10 czerwca;
- 4) 85% – w okresie od dnia 11 czerwca.

3. W przypadku szkody wyrządzonej w uprawach rolnych wieloletnich w kolejnych latach uprawy nie stosuje się współczynnika korygującego, o którym mowa w ust. 2.

§ 7. Rozmiar szkody wyrządzonej w roślinach sadowniczych ustala się, uwzględniając:

- 1) rodzaj lub gatunek roślin, które uległy szkodzie;
- 2) liczbę roślin, które uległy szkodzie;
- 3) rodzaj podkładki;
- 4) wiek roślin, które uległy szkodzie;
- 5) rodzaj plantacji;
- 6) wartość rynkową roślin na dzień oględzin szkody, ustaloną na podstawie dostępnego źródła;
- 7) wartość rynkową plonu, który uległ szkodzie, na dzień oględzin szkody, na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę wartość w regionie wyrządzenia szkody.

§ 8. Rozmiar szkody wyrządzonej w powierzchni gruntów ustala się, uwzględniając:

- 1) objętość wykopów, które należy wykonać, i objętość materiału ziemnego, który należy dowieźć, w celu usunięcia szkody;
- 2) koszt naprawy 1 m³ gruntu, obejmujący zakup i dowieszenie materiału ziemnego, wykonanie wykopów, zasypanie wykopów z zagęszczeniem gruntu i inne zabiegi, ustalony na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody w miejscu jej wyrządzenia.

§ 9. 1. Rozmiar szkody wyrządzonej w drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest wyższa od kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację drzewostanu, oraz w zadrzewieniach i pojedynczych drzewach ustala się, uwzględniając:

- 1) gatunki drzew, które uległy szkodzie;
- 2) miąższość grubizny gatunku drzewa lub jego fragmentu, którego drewno nie może być wykorzystane;
- 3) cenę sprzedaży 1 m³ drewna na dzień oględzin szkody wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla celów podatku leśnego.

2. Rozmiar szkody wyrządzonej w uprawach leśnych i młodych drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest niższa lub równa kosztom poniesionym na założenie i pielęgnację drzewostanu, ustala się, uwzględniając:

- 1) gatunki drzew, które uległy szkodzie, i ich udział w strukturze drzewostanu;
- 2) stopień zadrzewienia drzewostanu, który uległ szkodzie;
- 3) powierzchnię w ha drzewostanu, który uległ szkodzie;
- 4) wskaźnik wartości 1 ha drzewostanu na pniu w wieku przedwczesnego wyrębu tego drzewostanu albo wskaźnik wartości kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację 1 ha drzewostanu w sytuacji, gdy wskaźnik wartości 1 ha drzewostanu na pniu w wieku przedwczesnego wyrębu tego drzewostanu nie został określony – ustalone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu (Dz. U. poz. 905);
- 5) cenę sprzedaży 1 m³ drewna na dzień oględzin szkody wynikającą z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla celów podatku leśnego.

§ 10. W przypadku gdy drewno nie może być wykorzystane ze względu na niedostępność terenu wywołaną działalnością bobrów lub nastąpiło całkowite zniszczenie surowca, przyjmuje się, że szkodzie uległo całe drzewo.

§ 11. 1. Wzór protokołu oględzin szkody wyrządzonej w użytkach zielonych, uprawach lub płodach rolnych, roślinach sadowniczych, powierzchni gruntów, drzewostanach, zadrzewieniach i pojedynczych drzewach określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

2. Wzory formularzy szacowania szkody wyrządzonej w:

- 1) użytkach zielonych określa załącznik nr 2 do rozporządzenia;
- 2) uprawach lub płodach rolnych określa załącznik nr 3 do rozporządzenia;
- 3) roślinach sadowniczych określa załącznik nr 4 do rozporządzenia;
- 4) powierzchni gruntów określa załącznik nr 5 do rozporządzenia;
- 5) drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest wyższa od kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację drzewostanu, oraz w zadrzewieniach i pojedynczych drzewach określa załącznik nr 6 do rozporządzenia;
- 6) uprawach leśnych i młodych drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest niższa lub równa kosztom poniesionym na założenie i pielęgnację drzewostanu, określa załącznik nr 7 do rozporządzenia.

§ 12. 1. Dokonując oględzin szkody wyrządzonej w odniesieniu do zwierząt, ustala się:

- 1) gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę;
- 2) rodzaj i rozmiar szkody;
- 3) rodzaj zabezpieczeń zastosowanych przed atakiem drapieżników;
- 4) czas wyrządzenia szkody;
- 5) sposób nadzoru nad zwierzętami gospodarskimi w okresie od zachodu do wschodu słońca.

2. Rozmiar szkody wyrządzonej w odniesieniu do zwierząt w przypadku zwierząt zabitych, padłych w wyniku odniesionych ran lub których bezzwłoczne uśmiercenie było uzasadnione względami humanitarnymi, zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2017 r. poz. 1840), ustala się uwzględniając:

- 1) liczbę zabitych, padłych w wyniku odniesionych ran lub uśmierconych zwierząt, ich rasę, wiek, rodzaj hodowli (hodowlane, towarowe, zasoby genetyczne), płęć;
- 2) cenę rynkową zabitego, padłego w wyniku odniesionych ran lub uśmierconego zwierzęcia na dzień oględzin szkody – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić cenę rynkową w regionie wyrządzenia szkody;

- 3) koszt utylizacji padliny i jej transportu do najbliższego przedsiębiorstwa zajmującego się utylizacją padliny – na podstawie cennika przyjętego w tym przedsiębiorstwie, o ile koszt utylizacji nie jest refundowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;
- 4) koszt wizyty lekarza weterynarii stwierdzającego padnięcie zwierzęcia – na podstawie rachunków wystawionych przez tego lekarza.

3. Rozmiar szkody wyrządzonej w odniesieniu do zwierząt w przypadku zwierząt okaleczonych, ale nadających się do leczenia, ustala się, uwzględniając koszty leczenia okaleczonych zwierząt i wartość produktów leczniczych – na podstawie rachunków wystawionych przez podmioty uprawnione do świadczenia usług lub dostarczania produktów w zakresie leczenia zwierząt.

4. W przypadku gdy zwierzę padnie w trakcie leczenia, odszkodowanie za szkodę obejmuje koszty leczenia i wartość produktów leczniczych, ustalone w sposób określony w ust. 3, powiększone o wysokość odszkodowania za szkodę, ustalonego w sposób określony w ust. 2.

5. Wyliczenia i wypłaty odszkodowania za szkodę w odniesieniu do zwierząt nadających się do leczenia dokonuje się po zawiadomieniu właściwego organu przez poszkodowanego o zakończeniu leczenia. Zawiadomienia dokonuje się w postaci papierowej albo elektronicznej, w szczególności przez elektroniczną skrynkę podawczą właściwego organu. Do zawiadomienia poszkodowany załącza kopię dokumentacji dotyczącej przebiegu leczenia zwierzęcia.

6. Wzór protokołu oględzin szkody wyrządzonej w odniesieniu do zwierząt określa załącznik nr 8 do rozporządzenia.

7. Wzór formularza szacowania szkody wyrządzonej w odniesieniu do zwierząt określa załącznik nr 9 do rozporządzenia.

§ 13. 1. Dokonując oględzin szkody wyrządzonej w pasiekach, ustala się odpowiednio:

- 1) gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę;
- 2) rodzaj i rozmiar szkody;
- 3) rodzaj zabezpieczeń zastosowanych przed atakiem drapieżników;
- 4) czas wyrządzenia szkody;
- 5) sposób nadzoru nad zwierzętami gospodarskimi w pasiece w okresie od zachodu do wschodu słońca.

2. Rozmiar szkody wyrządzonej w pasiekach ustala się na dzień oględzin pasiek, które uległy szkodzie, na podstawie cen rynkowych w regionie wyrządzenia szkody.

3. Wzór protokołu oględzin szkody wyrządzonej w pasiekach określa załącznik nr 10 do rozporządzenia.

4. Wzór formularza szacowania szkody wyrządzonej w pasiekach określa załącznik nr 11 do rozporządzenia.

§ 14. 1. Dokonując oględzin szkody wyrządzonej w gospodarstwie rybackim, ustala się odpowiednio:

- 1) gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę;
- 2) rodzaj i rozmiar szkody w:
  - a) budowli stawów rybnych,
  - b) urządzeniach hydrotechnicznych,
  - c) rybostanie.

2. Rozmiar szkody wyrządzonej w gospodarstwie rybackim ustala się, uwzględniając koszt:

- 1) naprawy 1 m³ budowli stawów rybnych, obejmującej zakup i dowieszenie materiału ziemnego, wykonanie wykopów, zasypanie wykopów z zagęszczeniem gruntu, obsiew trawą, odarniowanie koron i skarp tych budowli, a także innych robót, jeżeli wymaga tego przywrócenie do stanu sprzed zaistnienia szkody,
- 2) naprawy urządzeń hydrotechnicznych służących do napełniania i odprowadzania wody ze stawów

– na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody, w miejscu jej wyrządzenia.

3. W przypadku szkody wyrządzonej w gospodarstwie rybackim, w wyniku której doszło do utraty ryb i gdy istnieje możliwość udokumentowania poniesionej straty, rozmiar szkody ustala się, uwzględniając:

- 1) masę, gatunek i rodzaj utraconych ryb;
- 2) cenę rynkową ryb, które utracono, na dzień oględzin szkody – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalającego ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody;
- 3) koszt utylizacji padniętych ryb i ich transportu do najbliższego przedsiębiorstwa zajmującego się utylizacją padliny – na podstawie cennika przyjętego w tym przedsiębiorstwie;
- 4) dokumentację wykluczającą obecność chorób, które dyskwalifikowałyby ryby jako przedmiot mający wartość handlową.

4. Wzór protokołu oględzin szkody wyrządzonej w gospodarstwie rybackim określa załącznik nr 12 do rozporządzenia.

5. Wzór formularza szacowania szkody wyrządzonej w gospodarstwie rybackim określa załącznik nr 13 do rozporządzenia.

§ 15. 1. Dokonując oględzin szkody innej niż wymieniona w § 4, § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1, ustala się odpowiednio:

- 1) gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę;
- 2) rodzaj i rozmiar szkody.

2. W przypadku szkody innej niż wymieniona w § 4, § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1 rozmiar szkody ustala się, uwzględniając:

- 1) cenę rynkową mienia, które uległo szkodzie, na dzień oględzin szkody – na podstawie danych pozwalających ustalić te ceny w regionie wyrządzenia szkody;
- 2) koszt robót niezbędnych do odtworzenia mienia, które uległo szkodzie – na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody, w miejscu jej wyrządzenia.

3. Wzór protokołu oględzin szkody innej niż wymieniona w § 4, § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1 określa załącznik nr 14 do rozporządzenia.

4. Wzór formularza szacowania szkody innej niż wymieniona w § 4, § 12 ust. 1, § 13 ust. 1 i § 14 ust. 1 określa załącznik nr 15 do rozporządzenia.

§ 16. Po ustaleniu wysokości odszkodowania za szkodę właściwy organ informuje na piśmie poszkodowanego o wysokości ustalonego odszkodowania i przekazuje poszkodowanemu kopię protokołu oraz kopię formularza szacowania szkody.

§ 17. W przypadku gdy poszkodowanemu nie przysługuje odszkodowanie z powodów wymienionych w art. 126 ust. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie wypełnia się formularza szacowania szkody, a następnie informuje się poszkodowanego na piśmie o przyczynie odmowy wypłaty odszkodowania za szkodę.

§ 18. Sprawy wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia prowadzi się na dotychczasowych zasadach.

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 30 dni od dnia ogłoszenia.

Minister Środowiska: *J. Szyszko*

Załączniki do rozporządzenia Ministra Środowiska
z dnia 8 lutego 2018 r. (poz. 645)

Załącznik nr 1

WZÓR

PROTOKÓŁ NR .....

**OGŁĘDZIN SZKODY WYRZĄDZONEJ W UŻYTKACH ZIELONYCH, UPRAWACH
LUB PŁODACH ROLNYCH, ROŚLINACH SADOWNICZYCH, POWIERZCHNI GRUNTÓW,
DRZEWOSTANACH, ZADRZEWIENIACH I POJEDYNCZYCH DRZEWACH**

Imię i nazwisko/Nazwa poszkodowanego: .....

Numer telefonu: .....

Adres zamieszkania: .....

Adres do korespondencji: .....

Miejsce wyrządzenia szkody: .....

Województwo: .....

Powiat: .....

Gmina: .....

Obręb ewidencyjny: .....

Numer działki: .....

Park narodowy: .....

Nadleśnictwo: .....

Data stwierdzenia szkody: .....

Data zgłoszenia szkody: .....

Dnia: ..... przedstawiciele właściwego organu (imię, nazwisko, stanowisko
służbowe):

1) .....

2) .....

3) .....

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*):

przeprowadzili oględziny zgłoszonej szkody i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę: .....

2. Rodzaj uprawy, która uległa szkodzi .....
.....
.....

3. Powierzchnia całej uprawy: .....

4. Wydajność uprawy z ha: .....

5. Powierzchnia uprawy, która uległa szkodzi: .....

6. Liczba gatunek, wymiary drewna albo średnica pniaka, niezbędne do ustalenia miąższości grubizny drzew oraz wiek drzew, które uległy szkodzi: .....
.....
.....

7. Rodzaj drzewostanu, który uległ szkodzi (drzewostan, zadrzewienia i pojedyncze drzewa):
.....

8. Wiek drzewostanu i dane do ustalenia stopnia zadrzewienia bądź stopnia pokrycia drzewostanu oraz klasa bonitacji drzewostanu, który uległ szkodzi: .....
.....

9. Objętość materiału ziemnego niezbędnego do przywrócenia gruntu, który uległ szkodzi, do stanu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody: .....
.....

10. Inne ustalenia: .....
.....
.....

11. Uwagi sporządzającego protokół: .....
.....
.....

Poszkodowany oświadcza, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń poczynionych podczas oględzin/wnosi następujące zastrzeżenia*): .....
.....
.....

Podpis poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego^{*)}: .....

Podpisy przedstawicieli właściwego organu: .....

.....

Imię, nazwisko, stanowisko służbowe sporządzającego protokół: .....

.....

Podpis: .....

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W UŻYTKACH ZIELONYCH

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w użytkach zielonych następuje według wzoru:

$$W_o = W \times C \times P$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania (zł),

W – wydajność pokosu, który uległ szkodzie, danego użytku zielonego z 1 ha, a w przypadku braku możliwości ustalenia wydajności pokosu z 1 ha – średnia wydajność pokosu z trzech ostatnich lat w regionie (dt/ha) – w obu przypadkach na podstawie informacji z ośrodka doradztwa rolniczego, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę wydajność w regionie wyrządzenia szkody,

C – cena rynkowa uprawy, która uległa szkodzie, na dzień oględzin szkody (zł/dt) – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160), a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody,

P – powierzchnia uprawy, która uległa szkodzie (ha).

2. Ustalenia dokonane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania:

W : ..... dt/ha,

P : ..... ha,

C : ..... zł/dt,

3. Wysokość odszkodowania:

$W_o =$ ..... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono:

1) wydajność pokosu, który uległ szkodzie: .....

2) cenę rynkową uprawy, która uległa szkodzie: .....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

Data i podpis: .....

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W UPRAWACH
LUB PŁODACH ROLNICH**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w uprawach lub płodach rolnych (w szczególności zbóż, roślin okopowych, warzyw, roślin oleistych i włóknistych) następuje według wzoru:

1) dla jednego gatunku roślin jednorocznych i wieloletnich w pierwszym roku uprawy:

$$W_o = P_z \times W \times C \times N$$

dla jednego gatunku roślin wieloletnich w kolejnych latach uprawy:

$$W_o = P_z \times W \times C$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania dla danego gatunku roślin (zł),

P_z – powierzchnia uprawy, która uległa szkodzie (ha),

W – wydajność uprawy z 1 ha, która uległa szkodzie, a w przypadku braku możliwości ustalenia wydajności z 1 ha – średnia wydajność uprawy danego gatunku z trzech ostatnich lat w regionie (dt/ha) – w obu przypadkach na podstawie informacji z ośrodka doradztwa rolniczego, a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę wydajność w regionie wyrządzenia szkody,

C – cena rynkowa płodu rolnego danego gatunku, który uległ szkodzie (zł/dt), na dzień oględzin szkody – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160), a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody,

N – współczynnik korygujący, o którym mowa w § 6 ust. 1 pkt 4 i ust. 2 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 8 lutego 2018 r. w sprawie szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objęte ochroną gatunkową (Dz. U. poz. 645).

2) dla kilku gatunków roślin (W_{oc}):

$$W_{oc} = \sum W_o$$

2. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania:

Lp.	Gatunek rośliny, który uległ szkodzie	P_z	W	C	N

3. Wysokość odszkodowania (Wo/Woc):

Wo = ... zł albo Woc = ... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono:

1) wydajność danej uprawy z 1 ha: .....

2) cenę rynkową płodu rolnego: .....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

Data i podpis: .....

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W ROŚLINACH
SADOWNICZYCH**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w roślinach sadowniczych następuje według wzoru:

1) dla jednego gatunku rośliny:

$$W_o = W_i \times n + W_p$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania dla danego gatunku rośliny (zł),

W_i – wartość rynkowa roślin na dzień oględzin szkody (zł), ustalona na podstawie dostępnego źródła,

n – liczba roślin jednego gatunku, które uległy szkodzie,

W_p – wartość rynkowa plonu, który uległ szkodzie, na dzień oględzin szkody (zł) – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160), a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę wartość w regionie wyrządzenia szkody.

2) dla kilku gatunków roślin (W_{oc}):

$$W_{oc} = \Sigma W_o$$

2. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w roślinach sadowniczych:

Lp.	Rodzaj lub gatunek roślin, które uległy szkodzie	Wiek roślin, które uległy szkodzie	W_i	n	W_p

Rodzaj podkładki .....

Plantacja towarowa/sad przydomowy^{*)}

3. Wysokość odszkodowania (W_o/W_{oc}):

$W_o =$ ..... zł albo $W_{oc} =$ ..... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono:

1) wartość rynkową roślin: .....

2) wartość rynkową plonu: .....

Oszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

.....

Data i podpis: .....

*) Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W POWIERZCHNI GRUNTÓW

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w powierzchni gruntów następuje według wzoru:

$$W_o = Z \times C$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania (zł),

Z – objętość wykopów, które należy wykonać, i objętość materiału ziemnego, który należy dowieźć w celu usunięcia szkody (m^3),

C – koszt naprawy $1 m^3$ gruntu, obejmujący zakup i dowieszenie materiału ziemnego, wykonanie wykopów, zasypanie wykopów z zagęszczeniem gruntu i inne zabiegi (zł/ m^3), ustalony na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody w miejscu jej wyrządzenia.

2. Dane zebrane w celu wyliczenia odszkodowania:

Z : ..... m^3 ,

C : ..... zł/ m^3 .

3. Wysokość odszkodowania:

W_o = ... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono koszt naprawy $1 m^3$ gruntu: .....

.....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

.....

Data i podpis: .....

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W DRZEWOSTANACH,
W KTÓRYCH WARTOŚĆ RYNKOWA UTRACONYCH SORTYMENTÓW JEST WYŻSZA
OD KOSZTÓW PONIESIONYCH NA ZAŁOŻENIE I PIELEGNACJĘ DRZEWOSTANU,
ORAZ W ZADRZEWIENIACH I POJEDYNCZYCH DRZEWACH**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest wyższa od kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację drzewostanu, oraz w zadrzewieniach i pojedynczych drzewach następuje według wzoru:

$$W_o = M_g \times C$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania dla danego gatunku drzewa (zł),

M_g – miąższość grubizny gatunku drzewa lub jego fragmentu, którego drewno nie może być wykorzystane, określona na podstawie stosowanych w Polsce tabel miąższości drzew stojących lub wzoru Hubera (m^3),

C – cena sprzedaży $1 m^3$ drewna na dzień oględzin szkody wynikająca z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla celów podatku leśnego (zł/ m^3).

W przypadku gdy jedyną możliwą do zmierzenia częścią drzewa jest pniak, a pozostałej części drzewa nie ma w wyniku działalności danego gatunku zwierzęcia objętego ochroną gatunkową, miąższość grubizny określa się na podstawie pomiaru średnicy pniaka i odczytu z tablic służących do określenia pierśnicy i miąższości drzewa na podstawie średnicy pniaka; sortymentem przyjętym do obliczeń w takim wypadku jest S4 „opał”.

2. Dane zebrane w celu wyliczenia odszkodowania:

.....
.....

3. Wysokość odszkodowania:

W_o ..... zł

Słownie: .....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

.....

Data i podpis: .....

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W UPRAWACH LEŚNYCH
I MŁODYCH DRZEWOSTANACH, W KTÓRYCH WARTOŚĆ RYNKOWA UTRACONYCH
SORTYMENTÓW JEST NIŻSZA LUB RÓWNA KOSZTOM PONIESIONYM
NA ZAŁOŻENIE I PIELEGNACJĘ DRZEWOSTANU**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w uprawach leśnych i młodych drzewostanach, w których wartość rynkowa utraconych sortymentów jest niższa lub równa kosztom poniesionym na założenie i pielęgnację drzewostanu, następuje według wzoru:

$$W_o = W_s \times Z \times P \times C$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania dla jednego gatunku drzewa (zł),

W_s – wskaźnik wartości 1 ha drzewostanu na pniu w wieku przedwczesnego wyrębu tego drzewostanu (m^3/ha) – ustalony w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu (Dz. U. poz. 905),

Z – stopień zadrzewienia drzewostanu, który uległ szkodzie, w rozumieniu rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu,

P – powierzchnia drzewostanu, który uległ szkodzie (ha),

C – cena sprzedaży 1 m^3 drewna na dzień oględzin szkody wynikająca z komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski” dla celów podatku leśnego ($zł/m^3$),

przy czym:

1) w drzewostanach wielogatunkowych wysokość odszkodowania ustala się jako sumę wysokości odszkodowania dla poszczególnych gatunków (W_{oc}) zgodnie ze wzorem:

$$W_{oc} = \sum W_o;$$

2) w drzewostanach, dla których wartości W_s nie określono, wyliczenie wysokości odszkodowania następuje według wzoru:

$$W_o = W_k \times Z \times P \times C$$

gdzie:

W_k – wskaźnik wartości kosztów poniesionych na założenie i pielęgnację 1 ha drzewostanu (m^3) – ustalony na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 20 czerwca 2002 r. w sprawie jednorazowego odszkodowania za przedwczesny wyręb drzewostanu.

2. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania:

Lp.	Gatunek drzewa, które uległo szkodzie	Ws/Wk	Z	P	C

3. Wysokość odszkodowania (Wo/Woc):

Wo = ... zł albo Woc = ... zł

Słownie: .....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

.....

Data i podpis: .....

WZÓR

PROTOKÓŁ NR .....
OGŁĘDZIN SZKODY WYRZĄDZONEJ W ODNIESIENIU DO ZWIERZĄT

Imię i nazwisko/Nazwa poszkodowanego: .....

Numer telefonu: .....

Adres zamieszkania: .....

Adres do korespondencji: .....

Miejsce wyrządzenia szkody: .....

Województwo: .....

Powiat: .....

Gmina: .....

Obręb ewidencyjny: .....

Numer działki: .....

Park narodowy: .....

Nadleśnictwo: .....

Data stwierdzenia szkody: .....

Data zgłoszenia szkody: .....

Dnia: ..... przedstawiciele właściwego organu (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):

1) .....

2) .....

3) .....

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego^{*)}:

przeprowadzili oględziny zgłoszonej szkody i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę: .....

2. Rodzaj i rozmiar szkody, w tym:

1) gatunek, rasa: .....

2) rodzaj hodowli (zwierzęta hodowlane, towarowe, zasoby genetyczne): .....

3) wiek: .....

4) płeć: .....

5) liczba: .....

6) opis szkody (osobniki ranne, zabite, padłe, uśmiercone): .....

3. Rodzaj zabezpieczeń zastosowanych przed atakiem drapieżników: .....

4. Czas wyrządzenia szkody: .....

5. Sposób nadzoru nad zwierzętami gospodarskimi w okresie od zachodu do wschodu słońca:

6. Uwagi sporządzającego protokół: .....

7. Poszkodowany oświadcza, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń poczynionych podczas oględzin/
wnosi następujące zastrzeżenia^{*)}:

Podpis poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego^{*)}: .....

Podpisy przedstawicieli właściwego organu: .....

Imię, nazwisko, stanowisko służbowe sporządzającego protokół: .....

Podpis: .....

^{*)} Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W ODNIESIENIU
DO ZWIERZĄT**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w odniesieniu do zwierząt następuje według wzoru:

1) dla jednego gatunku zwierząt:

$$W_o = C + C_u + C_l$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania (zł),

C – cena rynkowa zabitego, padłego w wyniku odniesionych ran lub uśmierconego zwierzęcia na dzień oględzin szkody (zł) – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r. o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160), a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalających ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody,

C_u – koszt utylizacji padliny i jej transportu do najbliższego przedsiębiorstwa zajmującego się utylizacją padliny (zł) – na podstawie cennika przyjętego w tym przedsiębiorstwie, o ile koszt utylizacji nie jest refundowany przez Agencję Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,

C_l – koszt wizyty lekarza weterynarii stwierdzającego padnięcie zwierzęcia, koszty leczenia okaleczonych zwierząt i wartość produktów leczniczych (zł) – na podstawie rachunków wystawionych przez tego lekarza i podmioty uprawnione do świadczenia usług lub dostarczania produktów w zakresie leczenia zwierząt.

2) dla kilku gatunków zwierząt (W_{oc}):

$$W_{oc} = \Sigma W_o$$

2. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania za szkodę:

Lp.	Gatunek zwierzęcia	Rasa	Rodzaj hodowli	Płeć, wiek	Waga	C	Uwagi

C_u : ..... zł

C_l : ..... zł

3. Wysokość odszkodowania (Wo):

Wo = ... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono:

1) cenę rynkową zabitego, padłego lub uśmierconego zwierzęcia: .....

2) koszt utylizacji padliny i jej transportu: .....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

Data i podpis: .....

WZÓR

PROTOKÓŁ NR .....
OGLEDZIN SZKODY WYRZĄDZONEJ W PASIEKACH

Imię i nazwisko/Nazwa poszkodowanego: .....

Numer telefonu: .....

Adres zamieszkania: .....

Adres do korespondencji: .....

Miejsce wyrządzenia szkody: .....

Województwo: .....

Powiat: .....

Gmina: .....

Obręb ewidencyjny: .....

Numer działki: .....

Park narodowy: .....

Nadleśnictwo: .....

Data stwierdzenia szkody: .....

Data zgłoszenia szkody: .....

Dnia: ..... przedstawiciele właściwego organu (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):

1) .....

2) .....

3) .....

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego^{*)}:

przeprowadzili oględziny zgłoszonej szkody i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę: .....

2. Rodzaj i rozmiar szkody:

Ilość korpusów uli, które uległy szkodzie	sztuk
Ilość ramek, które uległy szkodzie	sztuk
Ilość węzy, która uległa szkodzie	kg
Ilość wosku, który uległ szkodzie	kg

Ilość miodu, który uległ szkodzie	kg
Ilość cukru, który uległ szkodzie	kg
Ilość rodzin pszczoł, które uległy szkodzie	sztuk

3. Inne szkody w pasiece: .....

.....

.....

4. Rodzaj zabezpieczeń zastosowanych przed atakiem drapieżników: .....

.....

.....

5. Czas wyrządzenia szkody w pasiece: .....

6. Sposób nadzoru nad zwierzętami gospodarskimi w pasiece w okresie od zachodu do wschodu słońca:

.....

.....

.....

7. Uwagi sporządzającego protokół: .....

.....

.....

8. Poszkodowany oświadcza, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń poczynionych podczas oględzin/wnosi następujące zastrzeżenia *): .....

.....

.....

Podpis poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego *): .....

Podpisy przedstawicieli właściwego organu: .....

.....

Imię, nazwisko, stanowisko służbowe sporządzającego protokół: .....

.....

Podpis: .....

*) Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W PASIEKACH

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w pasiekach następuje według wzoru:

$$W_o = \sum Cr \times n$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania za szkodę (zł),

Cr – ceny rynkowe składników pasiek, które uległy szkodzie, na dzień oględzin szkody (zł),
w regionie jej wyrządzenia,

n – ilość składników pasiek, które uległy szkodzie.

2. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania za szkodę:

Nazwa składnika pasieki, który uległ szkodzie i jego cena rynkowa (Cr)	Ilość składników pasiek, które uległy szkodzie (n)	Suma (zł)

3. Wysokość odszkodowania (W_o):

$W_o =$ ..... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono cenę rynkową składników pasieki, które uległy szkodzie:

.....
.....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

.....

Data i podpis: .....

WZÓR

PROTOKÓŁ NR .....

OGŁĘDZIN SZKODY WYRZĄDZONEJ W GOSPODARSTWIE RYBACKIM

Imię i nazwisko/Nazwa poszkodowanego: .....

Numer telefonu: .....

Adres zamieszkania: .....

Adres do korespondencji: .....

Miejsce wyrządzenia szkody: .....

Województwo: .....

Powiat: .....

Gmina: .....

Obręb ewidencyjny: .....

Numer działki: .....

Park narodowy: .....

Nadleśnictwo: .....

Data stwierdzenia szkody: .....

Data zgłoszenia szkody: .....

Dnia: ..... przedstawiciele właściwego organu (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):

1) .....

2) .....

3) .....

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego *):

przeprowadzili oględziny zgłoszonej szkody i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę: .....

2. Rodzaj i rozmiar szkody w:

1) budowli stawów rybnych: .....

2) urządzeniach hydrotechnicznych .....

.....

.....

3) rybostanie:

Lp.	Gatunek	Rodzaj	Masa	Uwagi

3. Uwagi sporządzającego protokół: .....

.....

.....

4. Poszkodowany oświadcza, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń poczynionych podczas oględzin/wnosi następujące zastrzeżenia*):

.....

.....

.....

Podpis poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*): .....

Podpisy przedstawicieli właściwego organu: .....

.....

Imię, nazwisko, stanowisko służbowe sporządzającego protokół: .....

.....

Podpis: .....

*) Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY WYRZĄDZONEJ W GOSPODARSTWIE
RYBACKIM**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę wyrządzoną w gospodarstwie rybackim następuje według wzoru:

$$W_o = Z \times C + \Sigma C_n$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania (zł),

Z – rozmiar szkody w budowlach stawów rybnych, które należy przywrócić do stanu sprzed zaistnienia szkody (m^3),

C – koszt naprawy $1 m^3$ budowli stawów rybnych, obejmujący zakup i dowieszenie materiału ziemnego, wykonanie wykopów, zasypanie wykopów z zagęszczeniem gruntu, obsiew trawą, odarniowanie koron i skarp tych budowli, a także innych robót, jeżeli wymaga tego przywrócenie do stanu sprzed zaistnienia szkody – na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody, w miejscu jej wyrządzenia,

C_n – koszt naprawy urządzeń hydrotechnicznych służących do napełniania i odprowadzania wody ze stawów – na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody, w miejscu jej wyrządzenia.

2. Dane zebrane w celu ustalenia wysokości odszkodowania:

Z : ..... m^3

C : ..... $zł/m^3$

C_n : ..... $zł$

3. Wyliczenie wysokości odszkodowania w przypadku szkody wyrządzonej w gospodarstwie rybackim, w wyniku której doszło do utraty ryb i gdy istnieje możliwość udokumentowania poniesionej straty, następuje według wzoru:

$$W_{o_{ur}} = C_r \times M + C_u$$

gdzie:

$W_{o_{ur}}$ – wysokość odszkodowania,

C_r – cena rynkowa ryb, które utracono, na dzień oględzin szkody ($zł/kg$) – na podstawie wyników badań rynkowych udostępnianych stosownie do art. 5 ustawy z dnia 30 marca 2001 r.

o rolniczych badaniach rynkowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1160), a w przypadku braku informacji w tym zakresie – na podstawie danych z innego źródła, pozwalającego ustalić tę cenę w regionie wyrządzenia szkody,

M – masa utraconych ryb (kg),

Cu – koszt utylizacji padniętych ryb i ich transportu do najbliższego przedsiębiorstwa zajmującego się utylizacją padliny (zł) – na podstawie cennika przyjętego w tym przedsiębiorstwie.

4. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania:

Lp.	Gatunek	Rodzaj	Masa (M)	Cena za kg (Cr)	Koszt utylizacji i transportu padniętych ryb (Cu)

5. Całkowita wartość odszkodowania (Woc):

$Woc = W_o + W_{o_{ur}} = \dots\dots\dots$

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono:

1) koszt naprawy 1 m³ budowli stawów rybnych: .....

2) koszt naprawy urządzeń hydrotechnicznych: .....

3) cenę rynkową ryb, które utracono: .....

4) koszt utylizacji padniętych ryb i ich transportu: .....

Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

Data i podpis: .....

WZÓR

PROTOKÓŁ NR .....
OGŁĘDZIN SZKODY INNEJ NIŻ WYMIENIONA
W § 4, § 12 UST. 1, § 13 UST. 1 i § 14 UST. 1 ROZPORZĄDZENIA

Imię i nazwisko/Nazwa poszkodowanego: .....

Numer telefonu: .....

Adres zamieszkania: .....

Adres do korespondencji: .....

Miejsce wyrządzenia szkody: .....

Województwo: .....

Powiat: .....

Gmina: .....

Obręb ewidencyjny: .....

Numer działki: .....

Park narodowy: .....

Nadleśnictwo: .....

Data stwierdzenia szkody: .....

Data zgłoszenia szkody: .....

Dnia: ..... przedstawiciele właściwego organu (imię, nazwisko, stanowisko służbowe):

1) .....

2) .....

3) .....

w obecności poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego*):

przeprowadzili oględziny zgłoszonej szkody i stwierdzili, co następuje:

1. Gatunek zwierzęcia, które spowodowało szkodę: .....

2. Rodzaj i rozmiar szkody: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

3. Inne ustalenia: .....

4. Uwagi sporządzającego protokół: .....

Poszkodowany oświadcza, że nie wnosi zastrzeżeń do ustaleń poczynionych podczas oględzin/wnosi następujące zastrzeżenia *): .....

Podpis poszkodowanego/pełnomocnika poszkodowanego *): .....

Podpisy przedstawicieli właściwego organu: .....

Imię, nazwisko, stanowisko służbowe sporządzającego protokół: .....

Podpis: .....

*) Niepotrzebne skreślić.

WZÓR

**FORMULARZ SZACOWANIA SZKODY
INNEJ NIŻ WYMIENIONA W § 4, § 12 UST. 1, § 13 UST. 1 i § 14 UST. 1
ROZPORZĄDZENIA**

1. Wyliczenie wysokości odszkodowania za szkodę następuje według wzoru:

$$W_o = \Sigma C_m \times n + C_r$$

gdzie:

W_o – wysokość odszkodowania za szkodę (zł),

C_m – ceny rynkowe mienia, które uległo szkodzie, na dzień oględzin szkody (zł) – na podstawie danych, pozwalających ustalić te ceny w regionie wyrządzenia szkody,

n – ilość składników mienia, które uległy szkodzie,

C_r – koszt robót niezbędnych do odtworzenia mienia, które uległo szkodzie (zł) – na podstawie uśrednionych cen rynkowych użytkowania sprzętu, materiałów i robocizny oraz danych jednostkowych określonych w katalogach nakładów rzeczowych i bazach cenowych używanych do kosztorysowania, na dzień oględzin szkody, w miejscu jej wyrządzenia.

2. Dane zebrane w celu wyliczenia wysokości odszkodowania:

Nazwa składnika mienia, który uległ szkodzie i jego cena (C_m)	Ilość składników mienia, które uległy szkodzie (n)	Suma (zł)

C_r : ..... zł

3. Wysokość odszkodowania:

W_o = ... zł

Słownie: .....

Źródło danych, na podstawie którego ustalono:

1) cenę rynkową mienia, które uległo szkodzie: .....

.....

2) koszty robót niezbędnych do odtworzenia mienia, które uległo szkodzie: .....

.....
Odszkodowanie wyliczył (imię, nazwisko, stanowisko służbowe): .....

.....
Data i podpis: .....